

Sygn. akt V Ua 30/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Legnicy V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Wilga

Sędziowie: SSO Krzysztof Głowczyński,

SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz (spr.)

Protokolant: star. sekr. sądowy Ewa Sawiak

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2019 r. w Legnicy

na rozprawie

sprawy z odwołania B. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o świadczenie rehabilitacyjne

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Rejonowego w Legnicy IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 4 września 2018 r.

sygn. akt IV U 96/17

oddala apelację.

SSO Krzysztof Głowczyński SSO Jacek Wilga SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. decyzją z 23 lutego 2017 r., znak sprawy: (...) - (...), nr sprawy: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił B. M. prawa do świadczenia rehabilitacyjnego za okresy: od 1 listopada 2016 r. do 30 listopada 2016 r. oraz od 1 stycznia 2017 r. do 31 stycznia 2017 r. oraz zobowiązał ją do zwrotu nienależnie pobranego świadczenia rehabilitacyjnego wraz z odsetkami w łącznej wysokości 9.355,35 zł, w tym 9.276,60 z funduszu chorobowego za ww. okresy oraz 78,75 zł tytułem odsetek z funduszu chorobowego.

Na skutek odwołania od powyższej decyzji sprawę rozpoznał Sąd Rejonowy w Legnicy, który wyrokiem z dnia 04 września 2018r., wydanym w sprawie IVU 96/17, zmienił powyższą decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonej B. M. prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okresy: od 1 listopada 2016 r. do 30 listopada 2016 r. oraz od 1 stycznia 2017 r. do 31 stycznia 2017 r., zwalniając z obowiązku zwrotu tego świadczenia wraz z odsetkami w łącznej kwocie 9.355,35zł.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd oparł na następująco ustalonym stanie faktycznym:

Wnioskodawczyni B. M. ma 52 lata i posiada wykształcenie zawodowe. Jest tkaczem tkanin dekoracyjnych. Obecnie jest zatrudniona w (...) S.A. Zakład (...) z siedzibą w P. na stanowisku flotator mineralów.

Wnioskodawczyni cierpi na wrodzone zwichnięcia obu stawów biodrowych powikłane zmianami zwyrodnieniowymi, skróceniem lewej kończyny dolnej, zmianami zwyrodnieniowymi stawów kolanowych i koślawymi paluchami. Jest osobą niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym na stałe od urodzenia, o symbolu niepełnosprawności O5-R. Stopień niepełnosprawności datuje się od 10 grudnia 2013 r.

Z powodu zmian zwyrodnieniowych stawów przebyła leczenie operacyjne.

W styczniu 2014 r. przebyła alloplastykę całkowitą biodra prawego, które powikłane było wytworzeniem przetoki w ranie pooperacyjnej okolicy biodra prawego.

W październiku 2014 r. przebyła alloplastykę biodra lewego.

Po leczeniu operacyjnym wnioskodawczyni przeszła rehabilitacją, także w ramach prewencji rentowej ZUS. Po wykorzystaniu zasiłku chorobowego wykorzystała łącznie 12 miesięczny okres świadczenia rehabilitacyjnego.

Od kwietnia 2016 r. B. M. ponownie była leczona w ramach zasiłku chorobowego, a następnie w ramach 4-miesięcznego świadczenia rehabilitacyjnego z powodu dolegliwości stawu biodrowego lewego, kręgosłupa, dolegliwości bólowych stawów kolanowych i bólu stóp.

W maju 2016 r. przebyła realloplastykę biodra lewego z wymianą panewki stawu biodrowego.

W sierpniu 2016 r. przebyła leczenie operacyjne koślawego palucha lewego w postaci artrodezy stawu śródstopno-paliczkowego w przebiegu aplazji III i IV kości śródstopia oraz palca III i IV obu stóp. Po zabiegach poruszała się wsparta o kule łokciowe.

Po wykorzystaniu zasiłku chorobowego, na podstawie opinii Lekarza Orzecznika ZUS, decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z 20 października 2016 r. otrzymała świadczenia rehabilitacyjne na okres 4 miesiące, celem kontynuowania leczenia. W tym czasie rany pooperacyjne były wygojone, a powódka poruszała się wsparta o kulę łokciową.

W okresie korzystania z ww. świadczenia rehabilitacyjnego B. M. 27 listopada 2016 r. uczestniczyła w spotkaniu towarzyskim o nazwie (...), organizowanym przez Związek Zawodowy (...) działający przy Oddziale Zakładu (...), w trakcie którego siedziała przy stole.

W okresie od 3 do 8 stycznia 2017 r. przebywała u kuzynki zamieszkałej w Belgii, dokąd podróż odbyła samochodem osobowym.

20 stycznia 2017 r. ponownie uczestniczyła w spotkaniu towarzyskim o nazwie (...), organizowanym tym razem przez Oddział Zakładu (...), zaś w dniu następnym, tj. 21 stycznia 2017 r. uczestniczyła w przyjęciu z okazji urodzin koleżanki w restauracji (...) w L. i siedziała przy stole.

Na przełomie stycznia i lutego 2017 r. przez okres ok. tygodnia wraz z partnerem przebywała w Brazylii u jego rodziny. Podróż trwającą ok. 12 godzin odbyła samolotem z F. do miejscowości S.w Brazylii. Do F. ubezpieczona pojechała samochodem.

Na skutek anonimu, pracodawca przeprowadził kontrolę prawidłowości wykorzystania świadczenia rehabilitacyjnego. Sporządzony w wyniku ww. kontroli protokół kontroli prawidłowości wykorzystania zwolnień lekarskich od pracy

został przesłany do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., celem zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.

W następstwie poczynionych ustaleń ZUS Oddział w L. wydał zaskarżoną decyzję.

Sąd Rejonowy ustalił, że obecnie wnioskodawczyni nie odczuwa dolegliwości ze strony stawów biodrowych oraz stawów stóp.

Po zakończeniu leczenia, 21 lutego 2017 r. powróciła do pracy bez przedłużania wskazanego okresu leczenia. Przebywa pod kontrolą Poradni Ortopedycznej.

Udział B. M. w imprezach towarzyskich, jak również w wyjazdach zagranicznych nie spowodował skutków ubocznych i nie przedłużył okresu rekonwalescencji po przebytych zabiegach operacyjnych, a także nie zniweczył efektów leczenia operacyjnego.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy wskazał, że odwołanie wnioskodawczyni zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy uznał, że stwierdzono w niniejszej sprawie okoliczności istotne dla rozpoznania, które wymagały wiadomości specjalnych, co skutkowało wszczęciem postępowania wyjaśniającego i dopuszczeniem dowodu z opinii biegłych z zakresu: medycyny pracy, ortopedii i pulmonologii.

Łącznie zostały w sprawie opracowane i przedstawione cztery opinie biegłych sądowych, z których trzy – w ocenie Sądu Rejonowego, potwierdziły zasadność wniesionego odwołania.

Przy ustaleniu stanu faktycznego sprawy Sąd Rejonowy pominął wnioski zawarte w opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii S. G., ponieważ na skutek omyłki uzasadnienie opinii dotyczyło zupełnie innego ubezpieczonego, co uniemożliwiło ocenę zasadności wniosków opinii i czyniło całą opinię bezwartościową z punktu widzenia oceny aktywności wnioskodawczyni w spornych okresach.

Sąd Rejonowy wskazał, że biegli z zakresu medycyny pracy oraz ortopedii wskazali, że zapisy w dokumentacji z poradni chirurgii urazowo-ortopedycznej nie wskazują na takie zaburzenie procesu gojenia po zabiegu korekcji koślawego palucha lewego, które uniemożliwiłyby wnioskodawczyni przebywanie pozycji siedzącej w towarzystwie bądź podjęcie podróży – zarówno w samochodzie, jak i w samolocie. Wykonana bowiem wcześniej realloplastyka takiej przeszkody nie stanowiła, szczególnie mając na uwadze zakwalifikowanie wnioskodawczyni do planowego zabiegu na stopie lewej w dwa miesiące po operacji biodra lewego. Wszystkie te czynności nie obciążły istotnie ani stopy lewej ani stawu biodrowego lewego i nie stanowiły zagrożenia dla efektu przeprowadzonego leczenia operacyjnego w zakresie kończyny dolnej lewej.

Opierając się na przedstawionych wnioskach w ww. opiniach biegłych sądowych Sąd Rejonowy ustalił, że B. M. w spornych okresach nie przejawiała takiej aktywności, która byłaby wykorzystywaniem świadczenia rehabilitacyjnego w sposób niezgodny z celem, a w szczególności nie spowodowała skutków ubocznych i nie przedłużyła okresu rekonwalescencji po przebytych zabiegach operacyjnych, a także nie zniweczyła efektów leczenia operacyjnego.

W konsekwencji Sąd Rejonowy orzekł jak w wyroku z dnia 04 września 2018r.

Apelację od powyższego wyroku złożył Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L., zarzucając naruszenie przepisów prawa procesowego, art. 233 § 1 kpc oraz art. 232 zdanie drugie kpc które miały istotny wpływ na wynik sprawy.

Naruszenie art. 233 § 1 kpc polegało - zdaniem apelującego - na bezzasadnym przyznaniu wiarygodności dowodom z opinii biegłych sądowych z dziedziny ortopedii D. R. i biegłego sądowego z dziedziny medycyny pracy i chorób wewnętrznych B. P. w zakresie w jakim opinie te stwierdzają, że udział wnioskodawczyni w imprezach towarzyskich

i wyjazdach zagranicznych nie spowodował skutków ubocznych i nie przedłużył rekonwalescencji po przebytych zabiegach operacyjnych, a także nie zniweczył efektów leczenia.

Naruszenie art. 233 § 1 kpc przez Sąd I instancji dodatkowo - zdaniem apelującego - polegało na nie przyznaniu wiarygodności i mocy dowodowej opinii z dnia 30 sierpnia 2017 biegłego z dziedziny ortopedii i traumatologii S. G.w zakresie w jakim opinia ta stwierdza, że podróż wnioskodawczyni samochodem do Belgii oraz podróż do Brazylii mogły wpłynąć negatywnie na wynik leczenia i mogły zniweczyć wyniki dotychczasowego leczenia .

Z kolei naruszenie przez Sąd Rejonowy art. 232 zdanie drugie kpc na niedopuszczenie z urzędu dowodu z opinii uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii S. G.w celu sprostowania uzasadnienia opinii z dnia 30 sierpnia 2017r.

Ponadto Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego to jest art. 17 ust.1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa poprzez uznanie, że wnioskodawczyni przysługiwało prawo do świadczenia rehabilitacyjnego w okresach wskazanych w zaskarżonym wyroku, ponieważ w okresach tych nie przejawiała takiej aktywności, która byłaby wykorzystaniem świadczenia w sposób niezgodny z jego celem.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji i oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej nie zasługuje na uwzględnienie.

Podniesione w niej zarzuty nie mogły doprowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku w kierunku wnioskowanym przez stronę skarżącą .

Apelacja zawierała zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. i poczynienia w rezultacie tego ustaleń faktycznych celem oceny, że udział wnioskodawczyni w imprezach towarzyskich i wyjazdach zagranicznych nie był wykorzystaniem świadczenia w sposób niezgodny z jego celem, gdyż nie spowodował skutków ubocznych i nie przedłużył rekonwalescencji po przebytych zabiegach operacyjnych, a także nie zniweczył efektów leczenia.

Zdaniem Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy nie uchybił art. 233 § 1 k.p.c. przeprowadzając stosowne postępowanie dowodowe, a w swych ustaleniach i wnioskach nie wykroczył poza ramy swobodnej oceny wiarygodności i mocy dowodów wynikające z tego przepisu, nie popełnił też uchybień w zakresie zarówno ustalonych faktów, jak też ich kwalifikacji prawnej, uzasadniających ingerencję w treść zaskarżonego orzeczenia. W konsekwencji Sąd Odwoławczy oceniając jako prawidłowe ustalenia faktyczne i rozważania prawne dokonane przez Sąd I instancji uznał je za własne.

Wskazać przy tym należy, że sytuacja, gdy określone dowody ocenione zostały niezgodnie z intencją strony skarżącej nie oznacza jeszcze, iż Sąd dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. Dla należytego umotywowania swojego stanowiska strona apelująca powinna wykazać, jakich to konkretnych uchybień w ocenie dowodów dopuścił się Sąd pierwszej instancji, to jest – czy i w jakim zakresie ocena ta jest niezgodna z zasadami prawidłowego rozumowania, wiedzą lub doświadczeniem życiowym, względnie – czy jest ona niepełna. Trzeba też podkreślić, że jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego, to taka ocena dowodów nie narusza zasady swobodnej oceny przewidzianej w art. 233 § 1 k.p.c., choćby dowiedzione zostało, że z tego samego materiału dałoby się wysnuć równie logiczne i zgodne z zasadami doświadczenia życiowego wnioski odmienne. Skuteczna obrona stanowiska skarżącego w tym zakresie wymagałaby wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego oraz braku wszechstronnej oceny wszystkich istotnych dowodów (por. m. in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 1998 r. II UKN 151/98 - OSNAPiUS 1999/15/492; z 4 lutego 1999 r. II UKN 459/98 - OSNAPiUS 2000/6/252; z 5 stycznia 1999 r., II UKN 76/99 - OSNAPiUS 2000/19/732). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy

wnoskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00 LEX nr 56906). Przepis art. 233 § 1 kpc reguluje ocenę dowodów pod kątem ich wiarygodności i mocy, pozostawiając przy jej czynieniu sądowi orzekającemu pełną praktycznie swobodę, ograniczoną jedynie koniecznością pozostania przy tym w zgodzie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego.

Mając na względzie powyższe wskazać należy, że Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął, że po stronie wnioskodawczyni nie zaistniały przesłanki wykorzystania świadczenia niezgodnie z jego celem.

W pierwszej kolejności należy wyeksponować fakt dla niniejszej sprawy najistotniejszy.

Wnioskodawczyni bowiem powróciła do pracy w terminie wskazanym przez ZUS Oddział w L. w decyzji z dnia 20 października 2016r. tj. po 21 lutym 2017r. – bez przedłużenia wskazanego okresu leczenia.

Sąd Rejonowy prawidłowo wskazał, że świadczenie rehabilitacyjne to rodzaj świadczenia przewidzianego dla tzw. zakończenia leczenia, którego celem jest zapewnienie pracownikom materialnego zabezpieczenia na czas leczenia i rehabilitacji.

Naruszeniem tego celu leczenia strona pozwana nie wykazała ani w postępowaniu przed Sądem Rejonowym, ani w złożonej apelacji.

W apelacji organ rentowy podjął próbę zakwestionowania dokonanej przez Sąd Rejonowy oceny dowodów na podstawie zarzutu naruszenia przepisu art. 232 zdanie drugie k.pc. przez niedopuszczenie z urzędu dowodu z opinii uzupełniającej biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii S. G. w celu sprostowania uzasadnienia opinii z dnia 30 sierpnia 2017r.

Na wstępie wskazać należy, że opinia tego biegłego została doręczona ZUS Oddział w L. w dniu 04 grudnia 2017r. (karta 59) wraz z pouczeniem o możliwości złożenia zastrzeżeń do opinii – zgodnie z zarządzeniem z dnia 22 listopada 2017r. (k. 54) .

W piśmie z dnia 07 grudnia 2017r. Główny Lekarz Orzecznik ZUS wskazał, że nie wnosi zastrzeżeń do opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii S. G., wydanej dnia 30 sierpnia 2017r. (karta 63) .

Tym samym uznać należy, że pełnomocnik organu rentowego nie skierował do Sądu I instancji jakiegokolwiek żądania w zakresie wydania opinii uzupełniającej przez biegłego sądowego S. G.

Wiążące i oparte na wystarczającym materiale dowodowym ustalenie faktyczne, zgodnie z którym wnioskodawczyni w okresach objętych sporem nie wykorzystywała świadczenia rehabilitacyjnego niezgodnie z jego celem .

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że Sąd I instancji ocenił prawidłowo - dla potrzeb niniejszej sprawy - przydatność opinii biegłego sądowego S. G. z dnia 30 sierpnia 2017r. W tym zakresie argumentację Sądu Rejonowego Sąd przyjmuje jako własną, stanowiącą podstawę wydania niniejszego wyroku . Została ona przedstawiona w niniejszym uzasadnieniu i nie wymaga zatem ponownego powtórzenia.

Zauważyć ponadto należy, że we wnioskach opinii z dnia 30 sierpnia 2017r. biegły sądowy wskazał jedynie, że aktywność wnioskodawczyni w postaci "podróży samochodem do Belgii oraz podróży do Brazylii(...) mogły wpłynąć negatywnie na wynik leczenia i mogły zniweczyć wyniki leczenia" (karta 33).

Istotnym dla oceny zasadności zarzutów apelacyjnych jest również fakt, że biegły sądowy S. G. nie wskazał, że aktywność wnioskodawczyni w spornych okresach wpłynęła negatywnie na wynik leczenia lub zniweczyła te wyniki leczenia . Wskazanie przez biegłego sądowego jedynie na możliwość zaistnienia pewnych faktów a nie na ich wystąpienie – skutkuje uznaniem, że ocena tego dowodu przez Sąd Rejonowy jest prawidłowo.

Dodatkowo wskazać należy, że w przypadku tak istotnego błędu popełnionego przez biegłego sądowego przy wydaniu opinii i przy niezgłoszeniu przez organ rentowy zastrzeżeń do tej opinii – Sad Rejonowy zasadnie uznał, że celowym jest w niniejszej sprawie dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu ortopedii .

W tym stanie sprawy Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, że wystarczającym materiałem dowodowym dla rozstrzygnięcia sprawy będą opinie biegłych sądowych z zakresu ortopedii D. R.i z zakresu medycyny pracy B. P.

W opiniach tych bowiem w wystarczający sposób uzasadniono wnioski końcowe, na co wskazywał zasadnie Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku .

Reasumując Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację.

SSO Krzysztof Głowczyński SSO Jacek Wilga SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz